

Latwefch u Awisse.

Nr. 4. Zettortdeenâ 28tâ Janwar 1837.

No dakter a m m a t a.

Kam jamirst, tas zaur dakter sahlehm ne taps wessels, — tà Jahnis tas bischu tehws mehdse teift, un apslummis tadeht no sahlehm neweenu druzinu ne nehme. Zittadi prahrtigs gohdigs wihrs atradde leelu lauschu pulku, kas winnam peekritte un pakkalrunnaja, tà ka schinni pagasta gon drihs wissi sahze tizzeht, un us tahdahm dohmahm pastahweht: kam jamirst, tas zaur dakter sahlehm ne taps wessels. Muischias dsumtskungs, kas sawus laudis it ka behrnus mihleja, preeksch winneem dakter fungu bija eezehlis, un sahles, wiss kas slummeem wajaga, no muischias waldischanas welti tappe dohti. Bet kas to atsinne! Schi pahrgrohsita eedohmaschana, ka ahrste winneem ne effoht wajadsigs, padarrija, ka dauds fasirguschi bes glahbschanas nomirre. Kas beidsoht ar muhsu laudim buhs, fazzijs weenreis muischias waldisjais, winni tahdu leelu muhsu zeeniga funga labdarrischamu it ne mas ne leek wehrâ! Ekadra nelaime ar winnu nejehdsibu! Es ar mahzitaju runnachu. Warr buht ka tas winnus us labhakeem zelteem greesih. Kà teifts, tà darrihts. Mahzitajs pagasta wezzakus un kahdus zittus prahrtigus laudis kahdu deenu pee fewim leek aizinaht, un us winneem tà runna: Manni behrni! Pa brihscham jaw sinnu dabbujis, ka juhsu dakter fungs jums paligu ne warroht pa-neegt, kur kahdi faslimmuschi, kautschu labprahrt to gribetu, un arri par sawu darbu no jums nekahdu makfu ne prassa. Zeeniga funga schehlastiba jums un juhsu behrneem par labbu schè dakter ammatam weetu dewusi. Zeenigs fungs pats dakter fungam darbus atlhdina, un sahles leek bes makfas doht. Bet juhs rahda-tees tahdu labdarrischamu smahdedami. Sakkat weenteesigi, fo juhs no dakter funga dohmajat?

Warr buht daschi no jums ne tizz, ka winsch farâ ammatâ labbi effoht ismahzihts, un tadeht ne nemnahs ustizzibû pee winna nahkt. Mahf pagasta wezzakais mahzitaja preekschâ ar tahdu atbildefchanu: Zeenigs mahzitais tahdas dohmas muhsu laudim ne irr wiss. Ulri ne spehj nospreest par tahdu leetu, un pawissam zeenigam fungam ustizz, ka tas teescham gudru un labbi ismahzitun dakter fungu preeksch jums buhs isredsejis. Bet starp muhsu laudim tahda tizziba pleschahs, ka apslummis zilweks bes dakter sahlehm arri ne mirschoht, ja Deews par winnu to wehl ne buhs nolizzis. Kam jamirst, teiz, tas ne taps wessels, kaut arri dakers flaht. Tapehz pee dakter funga sawu paligu ne mekle, Deewam padohdanees, un no tam glahbschanu gaiddam. Jo Deews labbu darr ko darridams. —

Mahzitais tahdus wahrdus no lauschu muttes isdsirdejis winnus pawaizaja, woi jaw sawus laukus effoht apstrahdajuschi. Laudis atbildeja, ka wissi lauku darbi padarriti, kaut jelle tikkai Deews angliji gaisu semmei un fehklai dohstu! Juhsu darbi irr welti bijuschi, fazzijs mahzitais. Wiss tik no Deewa nahf. Strahdaitzik juhs gribbat, bet juhsu strahdaschana welti. Lauku kohpschana un lauku leetas, arkli, ezzekli, ratti, schkippeles, kapli, turklaht juhsu puhlefchana, kas tahdi irr? neeki, welti darbi! Wiss tikkai no Deewa nahf. Kam juhs mettat sawu sehklu? Winna ne usdihgs, ja Deews ne dohd labbu gaisu, dadsci un ehrfschki juhsu laukus apklahs, ja Deews ne dohd sawu svehtibu. Kam juhs tadeht strahdait? Augli jums papillam buhs bes juhsu strahdaschanas, jo Deews par jums to irr nolizzis, un ja juhs tikkai us winnu stipri pakaujatees. Wissi brihnodamees mahzitaju usskattija, woi tahda valloba win-

nam arri no sirds nahkoht. Winsch atkal fahze runnaht: Cita nu um teizeet juhsu daktere kumgam, ka winna darbi un winna strahdaschana arri welti darrita leeta. Winsch juhsu slimmas meesas dseennahs wesselas taifht, neeku darbi! Ja Deews gribb, lai fchis atspirgstaabs un lai tas nomirst, ko daktere sahles tur warr palihdseht? Zeeings mahzitais! fahze kahdi gudrineeki tam atbildeht, Zilwekam tatschu prahts, ka warr nomanniht, kas waijaga, un ka warr atfht um wehrā nemt kas jadarra. Ja mehs pee lauku apstrahdaschanas to ne leekam wehrā kas waijaga, tad tee arri ne isdohfees, un mums laizigu pahrtikschamu arri ne peemettihs. Rabbi manni behrni! fazziha mahzitais, juhs tadeht effat pahrleezinati, ka Deews zilwekam azjis, ausis, prahtu un rohkas tapehz irr dewīs, lai tas wissu, kas waijaga, zaur to warr nomanniht, sagahdaht un famus meesas spehkus walkaht kā flahjahs. Woi tad juhsu meesa, slimma valikkusi, ne irr kā neaugliga semme ap-luhkojama, woi juhs pee tahs ne gribbat wiss to wehrā lisk, kas waijaga, it kā pee juhsu laukeem, lai atkal atspirgstaabs ar prischu wesselibu un jaunu spehku eedabbu? Juhs ne simmat, woi juhsu lauki scho gaddu tukschi buhs, woi labbus auglus isdohs, tomehr juhs tohs effat apstrahdajuschi ar jaiku zerribu, un nu juhs drohschi Deewam padohdatees. Woi tad juhs pee slimmahm meesahm sawu prahtu ne gribbat walfah, un wissu to mekleht um wissu to darriht, kas us atspirgshamu geld? Gan ne simmat, woi tahdi darbi kas pee apslimminuscheem laudim waijaga, woi tahdi arri labbi isdohfees, bet woi juhs tadeht tahdus gribbat atmest? Ja nu ne-laima zettahs, ka juhsu mahjas weetina sah̄ degt, woi ne steigfetees flaht, woi ne meklefeet ugguni isdsehst? Woi pee fewim dohmafeet, muhsu darbi welti, ja Deews gribb lai nodegg, tad arri nodegs, ja ne, arri ugguni no few pa-scha isdsiffihs? Woi tas pareisi dohmahts un darrihts? Nedseet tà tas ar slimminbu. Ja juhs paschi tik labbi prastut meesu isahrsteht, kā laukus kohpt jeb ugguni isdsehst, tad juhs paschi wissu to wehrā liskut, kas pee slimminbahm wai-

jaga, tad jums daktere ne waijadsetu. Bet taggad jums no Deewa un juhsu paschu pusses peenahkahs pee daktere paligu mekleht. Tas jums no Deewa pusses peenahkahs, tapehz ka Deewos jums prahtu dewīs, ka juhs ikkatrā buhschana to waijadsgu leetu warrat nomanniht, mekleht un padarriht. Un no juhsu pusses tas jums peenahkahs tapehz, ka dsihwiba teescham ne irr sinahdejama manta. Jums gan paslehpta leeta, woi zilweks wessels taps, woi nomirs, tomehr us wesselibu jums irr jadseennahs. Deewa wahrdi sakka: Zilweka preefchā irr dsihwiba un nahwe, kas winnam gribbahs, taps winnam dohts. Un tas no zilweka prahtingas dwehseles nahf. Ne buhtu winnam tahda, tad gan warretu fazziht: Ram jamirst, tas arri zaur daktere sahlehm ne taps glahbits. Bet Deewos zilwekam sawā padohmā waltu tahnwīs, kas winnam gribbahs, taps winnam dohts. Zilwekam tas irr paspehjams, sawu dsihwibū paishinah, ja tik to gribb. Turraitees tà, tad jums tà flahfees, turraitees zittadi, tad jums zittadi flahfees. Jo Deewos zilweku raddidams ne fazziha: Schim irr jamirst ohtā definitā, un tam tresschā definitā, zittam zettortā definitā, atkal zittam preezdesmitā un feschdesmitā gaddā, bet winsch tà fazziha: ja tahdas un tahdas leetas, kas pehz zilweka wallas noteek, gaddifees, tad winnam schinni wezzumā, un ja tahdas un tahdas leetas pehz zilweka wallas gaddifees, tad winnam zittā wezzumā buhs jamirst. Bet tahdas flahtbuhdamas leetas brihscham zaur muhsu, brihscham zaur zittu wainahm zel-lahs, un tà tas nahf, ka dascham agraki irr jamirst, kas pehz Deewa prahta ilgaki buhtu dsihwojis, ja winsch pats, jeb zitti prett winnu zittadi buhtu turrejuschees. Wiss tas atlezz no ta, ka Deewos zilwekam sawā padohmā waltu tahnwīs.

Ko schkeetat taggadin? woi daktere kungs buhs waijadsgs, woi ne? Atbildeja, ja tas tà irr, tad gan paligs pee winna buhs ja-mekle.

Teesas flud din a schan as.

Tann nakti no 18ta us 19tu Janwar 1837 Krohna Kloster = Alsputtess fainneekam Siblu Indrikim, ar uswahrdi Sible, no Ligwes Skutulu mahju rihjas diwi sirgi woi ismukkusch i woi issagti. Weens bij mels sirgs, 10 lihds 11 gaddus wezs, ar masu baltumu peere un ar mehrenu baltumu degguna galla, wissas tschetras kahjas baltas, un ar sili striphi us labbas kahjas naggū; ohts mehrens duls 5 gaddus wezs sirgs, kurram kreisauß gals nogressis. Kas pahr scheem sirgeem schai teesai taisnu finnu dohd, dabbohn peenahkam pateizibas naudu.

Krohna Kloster = Alsputtess pagasta teesa Baffes muischā, 23schā Janwar 1837. 3

(L. S.) † † Andul Peter, peesehdetais.
(Mr. 17.) Fr. Grening, pagasta teesas frihweris.

No Kaulizzes pagasta teesas teek zaur scho finnamu darrihts, ka wisseem pee Kaulizzes muischas peerakstiteem brihwlaudim no araju kahrtas buhs 6 neddeku starpā no appakschrafstitas deenas Krohna maksachanu labbad un zaur peerahdischanu sawas taggadejas mahju-weetas bes kaweschanas pascheem scheit peeteiktees. Tellaht teek peckohdinahts, ka tee, kas schahdeem laudim wehl pehz schi termina ruhmes-weetu dohtu, pee strahpes nahks; jo starp scheem laudim irr dauds tahdu, kas dauds gaddus Krohna maksachanas parradā palikfuschi, un tapehz ka behgli usfattami, un pehz likkumeem teesajami.

Kaulizzes pagasta teesa, 19tā Dezember 1836. 2

Janne Dhsol, pagasta wezzakais.
(Mr. 47.) W. Kuaut, pagasta teesas frihweris.

Wainodes pagasta teesa finnamu darra, ka tas no Muhru Ponemones (pee Hahn Mehmelmuischā) scheit eenahjis pawahrs Janne Peter Biedermann, kas scheit arri deenestā bijis nomirris. Peeminnetam nelaika pawahrim labba manta palikfusi pakkal. Ja schim mi buhtu raddi Leischös jeb zittā kahdā weetā palikfuschi, tad buhs scheem raddeem scheit peesazzies lihds 13tu Juhni 1837 un siadri peerahdiht zaur israhdischanas siynehm ka tee teesham nelaika Janna Petera Biedermannia raddi un sawu eemantojamu teesu prettim nemt. Ja lihds schim laikam schee pee Wainodes pagasta teesas ne peesazzies, peeminneta manta taps uhrtrupē paahdohta.

Wainodes pagasta teesa, 31mā Dezember 1836. 2

† † Marku Mahrtin, peesehdetais.
(Mr. 178.) J. Treugut, pagasta teesas frihweris.

Wissi tee, kam kahdas taisnas parradu prassishanas pee teen Ugahles fainneekem Janne Disch-

bitte no Seewabdu un Andrej Nassa no P. Kauliu mahjahm buhtu, kas sawas mahjas atdewuschi un pahr kurru mantahm truhkuma dehl konkurse spreesta, tohp usaizinati, pee saudeschanas sawas teesas lihds 27tu Webruar f. g. pee Ugahles pagasta teesas peeteiktees.

Ugahles pagasta teesa, 27tā Janwar 1837. 2

† † Mattijs Rumkalin, pagasta wezzakais.
(Mr. 4.) C. Freyberg, pagasta teesas frihweris.

Wissi tee, kam kahdas taisnas parradu prassishanas pee ta Wikstenes muischas fainneeka Pleischu Zahna Jirgena buhtu, pahr kurra mantu inventarium, truhkuma un zittu parradu dehl konkurse spreesta, tohp usaizinati, lihds 16tu Merz 1837 ar sawahm prassishanahm pee schibas pagasta teesas peeteiktees, jo wehlak neweens wairs ne taps klaushts.

Wikstenes pagasta teesa, 11tā Janwar 1837. 2

(L. S.) † † Jacob Stahl, pagasta wezzakais.
(Mr. 6.) C. A. Haertel, pagasta teesas frihweris.

Wissi tee, kam kahdas taisnas parradu prassishanas pee ta Miltinumuischā (Dorotheenhof) fainneeka Mulbau Kahrla buhtu, kas sawas mahjas nespohzibas dehl pats atdewis, un pahr kurra mantu konkurse spreesta, tohp usaizinati, lihds 1ma Merz 1837 pee saudeschanas sawas teesas pee Dohbeles pagasta teesas peeteiktees.

Dohbeles pagasta teesa, 12tā Janwar 1837. 1

(L. S.) C. Blumenfeldt, pagasta wezzakais.
(Mr. 17.) Ludw. Everts, pagasta teesas frihweris.

No Dohbeles pagasta teesas, tohp wissi tee, kam kahdas taisnas prassishanas, pee ta nomirruscha Naudischu fainneeka Masa Brauku Unsa buhtu, usaizinati, or sawahm prassishanahm wisswehlak lihds 1ma Merz 1837 scheit peeteiktees, jo wehlak neweens wairs ne taps klaushts, un saudehs sawu teesu.

Dohbeles pagasta teesa 3schā Januar 1837. 1

(No. 6.) † † Dreymann, peesehdetais.
(Mr. 6.) Ludwig Everts, pagasta teesas frihweris.

Us Krohna Danneshuischā waldischanas pagehreschanu tilks 10tā Bewbruar 1837 no Baukas pagasta teesas trihs pee Danneshuischā pederrigi Krohgi Preedes, Griku und Dannesh Krohgus us arrenti isdohti — kam patiktu schohs krohgus us arrenti nemt, lai minnetā deenā ar peenahkamahm naudab drohschibahm scheit atnahk.

Baukas pagasta teesa 27tā Dezember 1836. 1

(No. 346.) J. Klawin, pagasta wezzakais.
(Fr. Letz pagasta, teesas frihweris.

Sittas flubbinaschanas.

Schi gadda Kalenderi japahrlabba ka Nehweles muischias turgus 30tä August, 6tä Dezember un Marias swetschu deenä turrehs.

Pee tahs pee Behrsmuischias (pee Baufkas) peederrigas Kahrlamuischias warr no nahkofcheem Jahneem 1837 us weenu gaddu mohdereschana no 50 flauzamahni gehwim us arrenti dabbuh. Klahtakas finnas warr dabbuh pee Behrsmuischias waldischanas, jeb Felgawä, palejas eelä, Naht Leichert funga nammä no pascha dismtökunga.

16tä Janwar 1837 us to zellu no Felgawas us Ahsuppes muischu, kositte no bleffa, farkani nomahleta ar apseltitahni kahjahn, $\frac{1}{2}$ pehdu garra pasuddusi. Tannä bij eekschä 1) weena selta kapfele pee melnas schnohres, schai kapfelei bij 6 bohstabi, weenä puffe AJF un masa pukkite pamilita appalschä, ohtrå puffe tee bohstabi AFS arridsan pukkitte seltä eekfitta. 2) Weena bantes-schnallite ar fillu akmini. 3) Weens pahris mellas rohfu spangas. 4) Weena schnalle no sinju-kauleem. 5) Peezi gredseni, 4 irr no selta, pirmais gluddens, kam bij eewilkti tee wahrdi: *La vótre pour la vie un tas bohstabs K.*, weens gre-

dsens ar fillu akmini, weens ar akmini ko granat fauz un aplikis ar diwahm masahni baltahm pehrlehm, weens gredseni kam akminis bij iskriftis, tas peektais gredseni irr no dsels kam uswilts bulschu mats ar bultim. 6) Weens pahris selta ohrringu un weens pahris ohrringu ar sinju-kauleem iskrits. 7) Weena mosa baktite ar apseltitahni spohschahni pehrlehm.

Kas schihs lectas atraddis, tohp luhgts schihs no doht zeenigam Steffenhagen fungam, sudraba kallejam Freudenfeld Felgawä, zeenigam Kattohlu mahzitajam Lihwen-Behrje, Ahsuppes muischä zeenigami muischias fungam Schlegel, kur pateizibas nauda ne suddihä.

Leelas un Masas Seffawas mohdereschanas tils no Jahneem 1837 pee Leelas Seffawas pagasta teefas wairakföslitajam us arrenti isdohetas. Kam patiku schihs mohdereschanas us arrenti nemit, lai rotä un 15tä Webruar f. g. pee Seffawas pagasta teefas pectizahs. Skaidrakas finnas warr katrä laikä pee muischias waldischanas dabbuh.

Drikkies = misseschana.

Nr. 2 scho awischu irr lassanis, ka atspihdeschanas un Wezz-Saules basnizas eeswohtischanas deenä ta maltite ne mahzitaja, bet Wezz-Saules leelä muischä turreta tappusi.

K. L.

Naudas, labbibas un prezzi turgus us plazzi. Rihgä tannä 18tä Janwar 1837.

	Sudraba naudä. Nb. Kv.		Sudraba naudä. Nb. Kv.
3 rubli 59½ kap. papihru naudas geldeja	I —	I pohds kannepu	tappe malkahs ar — 80
5 — papihru naudas —	I 38	I — limnu labbakas surtes — —	2 20
1 jauns dahlderis	I 33	I — fliktakas surtes — —	2 —
I puhrs rudsu tappe malkahs ar	I 20	I — tabaka	— 65
I — kweeschu —	I 90	I — dsfes	— 65
I — meeschu —	I 5	I — fiveestia	2 10
I — meeschu-putrainu	I 50	I — muzzä filku, preeschhu muzzä	6 50
I — ausu —	I 70	I — wihschhu muzzä	6 75
I — kweeschu-miltu	I 25	I — farkanas sahls — —	6 50
I — bihdeletu rudsu-miltu	I 60	I — rupjas leddainas sahls — —	5 —
I — rupju rudsu-miltu	I 25	I — rupjas baltas sahls — —	4 50
I — firnu —	I 50	I — smalkas sahls	4 25
I — limnu-sehklas —	I 50	50 grashsi irr warra jeb papihres rublis un warra nauda stahw ar papihres naudu weetä malkä.	
I — kannepu-sehklas —	I 5		
I — kimmieau —			

Brihw drikkies h.

No juhmallas-gubernementu augustas waldischanas pusses: Hofraht von Braunschweig, grahm, pahrluskotais.
No. 37.